

Ministerul Fondurilor Europene

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

Axa Prioritară 8 Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

Obiectivul Specific 8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final

Cod apel: POIM/..../8/2/ Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale

CUPRINS

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	3
1.1 Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific	3
1.2 Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte.....	3
1.3 Acțiunile sprijinite și activități.....	4
1.3.1 Acțiunile finanțabile conform POIM.....	4
1.3.2 Activități finanțabile în cadrul OS 8.2	4
1.4 Tipuri de solicitanți.....	6
1.5 Grup țintă.....	6
1.6 Indicatori.....	6
1.7 Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte.....	7
1.8 Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare	7
1.8.1 Valoarea proiectelor.....	7
1.8.2 Ratele de cofinanțare a proiectelor	7
1.9 Ajutor de stat.....	8
Capitolul 2. Reguli pentru acordarea finanțării.....	9
2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor	9
2.2 Eligibilitatea proiectului	10
2.3 Eligibilitatea cheltuielilor	13
Capitolul 3. Completarea Cererii de Finanțare	19
3.1. Înregistrarea solicitantului în sistem.....	20
3.2. Completarea cererii de finanțare pentru proiecte de investiții noi.....	20
3.2.1 Studiul de fezabilitate.....	21
3.2.2 Analiza Cost Beneficiu.....	21
3.2.3 Analiza Instituțională.....	22
3.2.4 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)	22
3.2.5 Alte anexe la Cererea de finanțare	24
3.3. Obiectivele proiectului.....	25
3.4. Context și justificare	25
3.5. Sustenabilitate.....	26
3.6. Relevanță	26
3.7. Complementaritate.....	26
3.8. Aplicarea principiilor orizontale.....	26
3.9. Specializare inteligentă.....	27
3.10. Managementul de proiect	27

3.11. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli.....	28
Capitolul 4. Procesul de evaluare și selecție.....	28
4.1. Descriere generală	28
4.1.1. Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare	29
4.1.2 Evaluarea cererilor de finanțare	29
4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor	31
Capitolul 5. Contractarea proiectelor	32
Anexe.....	33
<i>Anexa 1 Formularul cererii de finanțare</i>	33
<i>Anexa 2.Fișa de control a Cererii de Finanțare și a Contractului</i>	33
<i>Anexa 3. Grile de evaluare și selecție</i>	33
<i>Anexa 4. Modele de declarații anexe la Cererea de finanțare</i>	33
<i>Anexa 7. Model orientativ al contractului de finanțare</i>	33
<i>Anexa 8. Indicatori propuși pentru monitorizarea efectelor asupra mediului ale Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.....</i>	33
<i>Anexa 9. Listă de verificare politici europene teme orizontale</i>	33

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) pentru a permite acordarea de finanțare nerambursabilă în vederea dezvoltării rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în cadrul POIM 2014 – 2020, aprobat prin Decizia CE C(2020) 4680 / 07.07.2020, Axa Prioritară (AP) 8 *Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale*, Obiectivul Specific (OS) 8.2 *Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine*.

În situația în care pe parcursul sesiunii de proiecte intervin modificări ale cadrului legal ori alte modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, AM POIM va aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia.

Menționăm faptul că AM POIM își rezervă dreptul de a interveni în orice moment al procesului de evaluare, selecție și contractare, putând solicita clarificări și documente suplimentare față de cele cerute prin prezentul ghid, atunci când consideră că este necesar pentru verificarea îndeplinirii condițiilor stabilite prin Ghidul solicitantului.

1.1 Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific

AP 8 Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

Prioritatea de investiții 7e Îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovizionării prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție, stocare și transport al energiei și prin integrarea descentralizării producției de energie din surse regenerabile

OS 8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine

Principalul rezultat așteptat al acțiunii propuse prin apelul de proiecte este de a contribui la:

- *Creșterea nivelului de funcționalitate inteligentă a infrastructurii de distribuție de gaze naturale utilizate pentru realizarea serviciului comunitar de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației, în conformitate cu legislația în vigoare, prin îmbunătățirea flexibilității, siguranței, eficienței în operare, precum și prin integrarea activităților de transport, distribuție și consum final.*

1.2 Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de proiecte lansat prin prezentul ghid este **apel de proiecte competitiv cu termen limită de depunere**, în limita bugetului alocat.

Data deschiderii apelului de proiecte: 17.08.2020

Data și oră începere depunere de proiecte: 17.08.2020, ora 14:00

Data și oră închidere depunere de proiecte: 17.10.2020, ora 14.00

AM POIM poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite, de rata de contractare a proiectelor, deciziile de realocare a unor fonduri sau alte considerente.

Cererile de finanțare se vor depune prin aplicația electronică MySMIS 2014, cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid. Modalitățile de utilizare a aplicației sunt publicate pe site-ul www.mfe.gov.ro și www.fonduri-ue.ro

1.3 Acțiunile sprijinite și activități

1.3.1 Acțiunile finanțabile conform POIM

Tipul de acțiune finanțabil în cadrul apelului de proiecte este:

- ***Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final.***

Conceptul de rețea inteligentă de distribuție de gaze naturale presupune ca investiția să includă cel puțin una dintre următoarele funcționalități:

- Sprijinirea integrării producției din surse neconvenționale (cum ar fi sursele de energie regenerabile bazate pe metan sintetic și biometan);
- Permitea integrării în rețelele electrice a centralelor electrice pe gaz, necesare pentru compensarea sarcinilor maxime;
- Îmbunătățirea flexibilității rețelelor de gaze, în special prin utilizarea tehnologiilor IT pentru a sprijini provocările legate de cerere și de ofertă.

Atenție!

- **Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție poate fi propusă doar în relație cu actuala configurație a sistemului național de transport al gazului.**
- **Proiectele de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale vor demonstra posibilitatea de finalizare până la închiderea perioadei de programare 2014-2020, respectiv 31.12.2023, și nu pot fi fazate pentru perioada de programare 2021-2027.**
- **Proiectele de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale vor propune racordarea a cel puțin 1000 de gospodării / proiect.**
- **Dezvoltarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale prin extinderea unei rețele de distribuție existente și / sau prin modernizarea unei rețele de distribuție existente pentru asigurarea unei funcționalități inteligente poate fi propusă exclusiv în condițiile în care:**
 - **Extinderea / modernizarea nu se află în sarcina operatorului de distribuție existent, potrivit contractului de operare în vigoare;**
 - **Extinderea propusă și / sau secțiunea de rețea de distribuție modernizată, care sunt parte din rețeaua inteligentă de distribuție dezvoltată prin proiect, vor constitui proprietate publică a unității administrativ teritoriale, iar prin proiect se va propune racordarea a cel puțin 1000 de gospodării.**

1.3.2 Activități finanțabile în cadrul OS 8.2

Proiectele propuse în cadrul acestui obiectiv specific vor finanța următoarele activități:

- Construirea rețelelor inteligente de distribuție gaze naturale, inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente funcționalităților inteligente, în special, dar fără a fi limitate la:

- Instrumente inteligente în domeniul presiunii, debitelor, contorizării, inspecției interioare a conductelor, odorizare, protecție catodică, reacții anticipative, trasabilitate, senzori / detectoare, regulatoare de distribuție, robinete cu acționare de la distanță, robinete debit exces și deconectare de la distanță, contoare inteligente, căi de comunicație pentru controlul rețelei inteligente de gaze, dispecerate pentru operatorii de distribuție, aplicații SCADA, GIS, facturare inteligentă, etc);
 - Tehnologii IT integrate care permit integrarea activităților participanților pe piața gazelor în procesele de transmitere, distribuție, stocarea și utilizarea gazelor prin participarea activă a utilizatorilor finali la creșterea eficienței rețelelor de gaz;
 - Tehnologii care să asigure o fiabilitate sporită a aprovizionării cu gaze naturale, să asigure un acces continuu, sigur și rentabil la gaz și să ofere, de asemenea, capacități tehnice pentru a oferi clienților servicii noi care să optimizeze consumul de gaz.
- Construirea stațiilor de reglare, măsurare – predare a gazelor naturale și a racordului la Sistemul de Transport existent exclusiv în scopul alimentării unei rețele inteligente de distribuție propusă printr-un proiect.
 - Construirea rețelelor interioare de distribuție a gazelor naturale pentru clădirile administrative publice branșate la rețeaua inteligentă distribuție a gazelor naturale propusă prin proiect (clădirea primăriei, centre sociale, școli, etc), în cadrul cărora se desfășoară activități non – economice.
 - Construirea branșamentelor pentru consumatorii casnici până la limita proprietății publice.

ATENȚIE!

În cadrul acestui apel de proiecte, nu se finanțează construirea branșamentelor pentru consumatorii non-casnici, cu excepția branșamentelor pentru clădirile administrative publice branșate la rețeaua inteligentă distribuție a gazelor naturale propusă prin proiect (clădirea primăriei, centre sociale, școli, etc), în cadrul cărora se desfășoară activități non – economice.

În vederea demonstrării eficienței economice a proiectului, valoarea investiției (CAPEX în prețuri constante) / gospodărie conectată la rețeaua inteligentă de distribuție construită prin proiect nu va depăși plafonul de 6400€/gospodărie conectată, care a fost stabilit prin raportare la rezultatele Studiului de oportunitate privind racordul localităților la rețele inteligente de distribuție gaze naturale.

Conformarea investițiilor propuse în proiect cu cerințele POIM 2014 – 2020 privind funcționalitatea inteligentă a rețelelor de distribuție de gaze naturale va fi stabilită printr-un aviz al Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (MEEMA). Avizul MEEMA nu face parte dintre documentele solicitate la depunerea cererii de finanțare. AM POIM va solicita emiterea acestui aviz de către MEEMA în etapa de evaluare administrativă și a eligibilității. În cazul în care avizul MEEMA este negativ, respectiv proiectul nu respectă cerințele privind funcționalitatea inteligentă a rețelei de distribuție a gazelor naturale, proiectul este declarat respins. Solicitantul de finanțare va fi informat în scris.

Alte activități / echipamente decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile numai dacă solicitantul dovedește faptul că sunt absolut necesare în vederea dezvoltării rețelelor de distribuție de gaze naturale în conformitate cu Obiectivul specific 8.2. cu respectarea reglementărilor în vigoare.

În cadrul fiecărui proiect de investiții vor fi cuprinse activități cu caracter general:

- Audit financiar(obligatoriu);
- Managementul de proiect, ca parte integrantă a proiectelor și limitat la maximum 10% din valoarea eligibilă a proiectului, dar nu mai mult de 10.000 euro (la cursul InforEuro din luna anterioară depunerii cererii de finanțare);

- Asistență pentru management-ul proiectelor, supervizarea lucrărilor etc;
- Informare și publicitate (obligatoriu);
- Sprijin pentru derularea activității UIP.

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsurile minime obligatorii din cadrul Manualului de Identitate Vizuală pentru Instrumente Structurale 2014-2020 (care poate fi accesat la adresa <http://mfe.gov.ro/identitate-vizuala/>). Activitățile de comunicare vor fi adaptate din punct de vedere al valorii, frecvenței și complexității, în funcție de specificitatea proiectului gestionat de beneficiar.

1.4 Tipuri de solicitanți

Pentru proiecte, sunt eligibili următorii solicitanți:

- Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) care au ca obiect de activitate serviciul de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației;
- Autorități publice locale (APL) din regiunile mai puțin dezvoltate ale României, individual, sau în parteneriat cu alte APL;

ATENȚIE!

În cazul parteneriatului dintre APL-uri, părțile se vor angaja, prin acordul de parteneriat și prin declarația de angajament, ca, până la încheierea perioadei de implementare a proiectului, să constituie ADI, care au ca obiect de activitate serviciul de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației.

În cadrul apelului, poate fi depus un singur proiect / APL. De asemenea, pentru același APL se poate solicita finanțare doar printr-un singur proiect în cadrul apelului indiferent de tipul solicitantului eligibil: ADI, APL individual sau APL în parteneriat.

1.5 Grup țintă

Grupul țintă este reprezentat de populația României.

1.6 Indicatori

Pentru **Obiectivul specific 8.2.** au fost prevăzuți următorii indicatori de program și proiect:

Proiectele de dezvoltare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale vor propune în mod obligatoriu o contribuție la următorul indicator de realizare imediată:

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
2S134	Lungimea rețelelor inteligente de transport și distribuție a gazelor naturale	km

Proiectele de dezvoltare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale vor propune în mod obligatoriu o contribuție la următorul indicator de rezultat:

ID	Indicatorul de rezultat	Unitate de măsură
----	-------------------------	-------------------

2S135	Nivelul de funcționalitate inteligentă a infrastructurii de distribuție de gaze naturale	%
--------------	--	---

Definițiile indicatorilor și indicații privind cuantificarea acestora

2S134 = Lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale nou construite cu cel puțin o funcționalitate inteligentă propusă prin proiecte.

2S135 = Lungimea rețelelor de distribuție a gazelor naturale cu funcționalități inteligente ca pondere din lungimea totală a rețelelor de distribuție din România.

Atenție!

Pe lângă indicatorii obligatorii menționați anterior, fiecare proiect va avea și indicatori fizici, stabiliți și detaliați în Cererea de finanțare.

Indicatorii de mediu (Anexa 8) vor fi monitorizați în vederea raportării anuale a acestora.

1.7 Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este după cum urmează:

Acțiune	Alocare netă POIM (mil. euro)*	Buget limită apel (mil. euro)**	Buget limită supracontractare (mil. euro)***
Dezvoltarea sistemelor inteligente de distribuție a gazelor naturale	117,64	235,29	235,29

Aceste alocări bugetare sunt indicative, AM POIM putând decide limitarea sau extinderea acestor sume în funcție de evoluția globală la nivelul axei prioritare. Totodată, alocările pe acțiuni pot fi modificate în funcție de solicitările primite și de necesitatea atingerii indicatorilor programului.

*Alocare indicativă

**Bugetul limită al apelului prezintă nivelul maxim până la care AM POIM primește cereri de finanțare (cca. 200% din alocarea netă la nivel de POIM).

***Bugetul limită de supracontractare este indicativ (cca. 200% din alocare), AM POIM putând decide limitarea sau extinderea acestor sume, după caz, prin raportarea la plafonul maxim de supracontractare pentru POIM prevăzut în OUG 40/2015 cu modificările și completările ulterioare

1.8 Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare

1.8.1 Valoarea proiectelor

Prin prezentul Ghid nu se finanțează proiecte majore așa cum sunt acestea definite prin art. 100 din cadrul Regulamentului 1303/2013.

Pentru proiectele finanțate prin acest apel:

- Valoarea maximă eligibilă / proiect este de 25 milioane de euro;

1.8.2 Ratele de cofinanțare a proiectelor

Pentru proiectele finanțate prin acest apel

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	100% (85% FEDR+ 15% buget de stat)
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată	85%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	15%

În conformitate cu regulile specifice proiectelor generatoare de venituri, această structură de finanțare menționată se aplică necesarului de finanțare (funding-gap) calculat pe baza rezultatelor analizei cost-beneficiu, diferența (non-funding gap) până la incidența totalului de costuri eligibile urmând a fi suportată de către beneficiar.

1.9 Ajutor de stat

Prin prezentul ghid se finanțează proiecte de dezvoltare a infrastructurii de distribuție a gazelor naturale necesare pentru realizarea serviciului comunitar de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației, în conformitate cu prevederile legale aplicabile (Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 cu modificările și completările ulterioare).

Proiectele vor contribui la dezvoltarea unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate, aflate în proprietatea și în aria de responsabilitate responsabilitatea a autorităților administrației publice locale, pentru satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes public în ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale a unor colectivități locale.

În același timp, activitatea de distribuție a gazelor naturale către populație este supusă licențierii, reglementării și controlului Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE). Licențele emise de către ANRE vizează activități clar specificate și sunt limitate la o arie geografică bine definită.

Astfel, prezența ajutorului de stat poate fi exclusă deoarece autoritățile publice locale, care vor avea în proprietate infrastructura tehnico – edilitară construită și care vor gestiona serviciul de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației în condițiile Legii / 2006 cu modificările și completările ulterioare, asigură îndeplinirea condițiilor pentru *monopolul natural* prevăzute în Comunicarea Comisiei (2016/C 262/01) privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, punctele 211 și 212, respectiv:

- infrastructura nu se confruntă cu o concurență directă, respectiv rețeaua nu poate fi replicată din motive economice;
- finanțarea alternativă a infrastructurii este nesemnificativă în sectorul și în statul membru în cauză;
- infrastructura nu este concepută pentru a favoriza, în mod selectiv, o anumită întreprindere sau sector, ci oferă beneficii pentru societate în general, ceea ce se întâmplă în mod normal în cazul rețelilor distribuție, având în vedere legislația europeană privind piața energiei;
- de asemenea, pentru a exclude subvenționarea încrucișată, se asigură separarea evidențelor contabile, care este prevăzută și în directivele europene privind energia electrică și gazele naturale.

Capitolul 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor

Solicitantul, inclusiv partenerii, trebuie să îndeplinească următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:

a) Se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili, conform secțiunii 1.4 din prezentul Ghid al Solicitantului

- *Se probează prin documente care atestă constituirea legală a solicitantului/partenerului, actul constitutiv/actul normativ de înființare/hotărâri judecătorești de dobândire a personalității juridice/Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, alte documente de înființare relevante;*
- *Pentru Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară se probează prin documente care atestă constituirea Solicitantului (HCL privind constituirea ADI, certificat de înregistrare la Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, statut și act constitutiv, contract de asociere);*
- *În cazul parteneriatului dintre APL-uri, părțile se vor angaja, prin acordul de parteneriat și prin declarația de angajament, ca, până la încheierea perioadei de implementare a proiectului, să constituie ADI, care au ca obiect de activitate serviciul de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației.*

b) Solicitantul, nu se încadrează într-una din situațiile de mai jos:

1. este în incapacitate de plată/ în stare de insolvență, conform Legi nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrative teritoriale, cu modificările și completările ulterioare, după caz;
 2. este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori fac obiectul unui aranjament cu creditorii sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în stare de faliment, lichidare, conducerea afacerilor de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori fac obiectul unui aranjament cu creditorii;
 3. nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, și bugetului local în conformitate cu prevederile legale în vigoare în România;
 4. solicitantul/reprezentantul legal al Solicitantului a suferit condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptată împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata;
 5. solicitantul/reprezentantul legal al Solicitantului a fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
- *Se probează prin Declarația de Eligibilitate*

c) Reprezentantul legal al solicitantului, inclusiv partenerii, membrii echipei / unității de implementare a proiectului, nu sunt subiectul unui conflict de interese, astfel cum este definit de legislația națională

- *Se probează prin Declarația privind conflictul de interese*

d) Solicitantul, inclusiv partenerii, demonstrează capacitate de implementare (tehnică și administrativă)

- *Se probează prin Decizia privind înființarea UIP pentru solicitant și parteneri și CV-urile membrilor UIP și fișele de post, atât pentru personalul care va asigura managementul proiectului, cât și a celor care vor asigura expertiza tehnică necesară derulării activităților proiectului;*
- *Se probează prin secțiunea Capacitate Solicitant din Cererea de finanțare.*

e) Solicitantul, inclusiv partenerii, demonstrează capacitatea financiară pentru derularea proiectului:

- *Se probează prin bugetul aprobat al solicitantului sau prin demararea procedurilor de includere în buget, după caz;*

2.2 Eligibilitatea proiectului

Pentru a fi eligibile, proiectele propuse spre finanțare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în prezentul Ghid, iar perioada de implementare a proiectului este corelată cu perioada de eligibilitate a cheltuielilor, care este cuprinsă între 05.06.2020 și 31.12.2023, în conformitate cu Decizia CE C(2020) 4680 / 07.07.2020.

- *Se probează prin secțiunile Obiectivele proiectului, Descrierea proiectului și Activități previzionate din Cererea de finanțare*

ATENȚIE! Având în vedere faptul că proiectele finanțabile prin prezentul ghid nu se vor putea realiza, solicitanții de finanțare își vor lua angajamentul finalizării proiectelor din surse proprii în situația în care implementarea proiectului depășește termenul de 31.12.2023. Din acest considerent, recomandăm dimensionarea realistă a investițiilor propuse astfel încât termenul de 31.12.2023 să nu fie depășit.

- *Se probează prin Declarația de angajament*

b) Scopul și obiectivele proiectului trebuie să fie în concordanță cu tipurile de acțiuni și cu activitățile eligibile din prezentul ghid

- *Se probează prin secțiunile Obiectivele proiectului, Descrierea proiectului și Justificare din Cererea de finanțare*

c) Valoarea eligibilă a proiectului se încadrează în limita prevăzută de prezentul ghid

- *Se probează prin secțiunea Buget Activități și Cheltuieli din cererea de finanțare*

d) Proiectul propune conectarea la o rețea inteligentă de distribuție a gazelor naturale a cel puțin 1000 de gospodării

- *Se probează prin secțiunile Descrierea proiectului și Justificare din Cererea de finanțare*
- *Se probează prin Declarația de angajament*

e) Proiectul prevede racordarea rețelei inteligente de distribuție la sistemul de transport de gaze naturale sau la o rețea de distribuție, după caz

- *Se probează prin avizul tehnic de racordare de principiu eliberat de Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ" S.A*

- *Se probează, după caz, prin acordul SNTG ca, în cadrul proiectului propus spre finanțare, lucrările de construire a stației de reglare, măsurare – predare a gazelor naturale și a racordului la Sistemul de Transport necesare pentru alimentarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale să fie realizate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu legislația și reglementările aplicabile.*
 - *În situația în care proiectul propune dezvoltarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale, prin extinderea unei rețele de distribuție existente, proiectul va trebui să demonstreze că:*
 - *Extinderea nu se află în sarcina operatorului de distribuție existent;*
 - *Extinderea propusă, care constituie rețeaua inteligentă de distribuție, va constitui proprietate publică a unității administrativ teritoriale, iar prin proiect se propune racordarea a cel puțin 1000 de gospodării.*
 - *Aceste aspecte se probează prin secțiunea Justificare din Cererea de finanțare și, după caz, prin documente referitoare la gestionarea / operarea rețelei de distribuție existente care se dorește a fi extinsă printr-o rețea inteligentă*
- f) Proiectul prevede investiții care asigură un nivel de funcționalitate inteligentă a rețelei de distribuție în conformitate cu prevederile din prezentul ghid, secțiunea 1.3
- *Se probează prin secțiunile Descrierea proiectului și Justificare din Cererea de finanțare*
 - *În procesul de evaluare, AM POIM va solicita punctul de vedere al Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri cu privire la funcționalitatea inteligentă a investițiilor propuse în cadrul proiectului*
- g) Proiectul demonstrează existența cererii pentru rețeaua inteligentă de distribuție a gazului natural propusă prin proiect prin pre-contracte încheiate / angajamente ferme ale consumatorilor cărora li se va livra gazul natural prin capacitățile de distribuție propuse la finanțare, pentru cel puțin 1000 de gospodării:
- *La momentul depunerii cererii de finanțare, se probează prin Declarația de angajament*
 - *La momentul depunerii primei cereri de prefinanțare / rambursare / de plată, se vor prezenta pre-contracte încheiate / anajamente ferme pentru cel puțin 1000 de gospodării care urmează a fi deservite de către rețeaua inteligentă de distribuție*
- h) Proiectul demonstrează că branșarea blocurilor de locuințe la rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale va fi condiționată de utilizarea gazului natural exclusiv pentru funcționarea unui sistem centralizat de producere a energiei termice la nivel de bloc / zona rezidențială și nu pentru sisteme individuale / de apartament de producere a energiei termice. Pentru prepararea hranei, sunt permise soluții individuale de utilizare a gazului natural.
- *Se probează prin Declarația de angajament*
- i) Proiectul prevede operarea infrastructurii construite prin proiect în condițiile legii, inclusiv obținerea licenței de operare în termen de maximum 2 ani de la încheierea procesului verbal de recepției la terminarea lucrărilor

- *Se probează prin secțiunea Justificare din Cererea de finanțare și prin Declarația de angajament*
- j) Proiectul trebuie să fie localizat în regiunile mai puțin dezvoltate: Vest, Nord-Vest, Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Centru
- *Se probează prin secțiunea Localizare proiect din Cererea de finanțare*
- k) Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, achizițiile publice (inclusiv dacă sunt incluse activități care au fost demarate anterior depunerii proiectului), informare și publicitate și ajutorul de stat
- *Se probează prin Declarația de eligibilitate, Secțiunile Descrierea proiectului, Ajutor de stat și Activități previzionate din Cererea de finanțare, Planul de informare și publicitate și Declarația de angajament*
- l) Proiectul pentru care se solicită finanțare nu a mai beneficiat de finanțare din fonduri publice, altele decât cele ale solicitantului, în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție)
- *Se probează prin Declarația de eligibilitate a solicitantului și Secțiunea Solicitant / Finanțări anterioare din Cererea de finanțare*
- m) Bugetul proiectului respectă indicațiile privind încadrarea în categoriile de cheltuieli
- *Se probează prin secțiunea Buget Activități și Cheltuieli din cererea de finanțare și încadrarea în categoriile și după caz subcategoriile de cheltuieli din Anexa 6 a prezentului Ghid;*
- n) Documentația tehnico – economică a proiectului a fost aprobată de către solicitantul eligibil cu respectarea legislației în vigoare
- *Se probează prin documentele de aprobare a documentației tehnico – economice, conform prevederilor legale aplicabile;*
- o) Imobilele necesare înființării și funcționării investiției sunt puse la dispoziția proiectului. În acest sens se va demonstra dreptul de proprietate/ concesiune/ suprafață/dreptul de administrare asupra imobilului (teren și/sau clădire) unde se face investiția, pe o perioadă de cinci ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului. Contractul de concesiune trebuie să se afle în perioada de valabilitate la momentul încheierii contractului de finanțare.

Unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu, se va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil.

În plus, imobilul (teren și/sau clădiri):

- Este liber de orice sarcini în sensul că nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- Nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent;
- Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Se probează prin:

- *Declarații pe proprie răspundere din partea solicitantului, privind disponibilitatea terenurilor pe care se vor construi investițiile, care să facă dovada că acestea aparțin domeniului public al autorităților publice locale (AL)/ autorității publice la momentul depunerii cererii de finanțare*
- *Declarație pe proprie răspundere din partea solicitantului prin care se menționează faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare și că nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietății (la depunerea cererii de finanțare)*
- *Plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului (la depunerea cererii de finanțare)*
- *Acordul proprietarilor privind dreptul de acces asupra terenurilor pentru situațiile în care rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale traversează terenuri proprietate privată. Acordul proprietarilor pentru terenuri proprietate privată se va depune în formă scrisă și trebuie să fie valabil pe o perioadă de minim 10 ani. Planul de amplasament pentru rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale va evidenția terenurilor proprietate privată pentru care urmează a se obține dreptul de acces din partea acestora. Beneficiarul finanțării poartă întreaga responsabilitate pentru asigurarea accesului la rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale în vederea asigurării intervențiilor, lucrărilor de întreținere și mentenanță și altele asemenea;*
- *Oricare dintre actele admise de lege - copie act de proprietate / contract de suprafață/ contract de concesiune pe durata proiectului și durata de sustenabilitate a proiectului etc. (la contractare)*
- *Hotărâri de Consiliu Local privind disponibilitatea terenurilor (la contractare) sau, în mod excepțional într-un termen de maxim 12 luni de la semnarea contractului de finanțare atunci când autoritățile locale nu au adoptat hotărârile corespunzătoare până la semnarea contractului din motive obiective, cum ar fi, dar fără a se limita la, imposibilitatea identificării cu acuratețe a suprafețelor necesare investiției datorată lipsei cadastrului unității administrativ-teritoriale, adoptarea este condiționată de emiterea unor avize/acorduri de către terțe părți, dizolvarea consiliului local.*

Notă. În această situație, contractul de finanțare va include clauze corespunzătoare prin care rambursarea sumelor reprezentând lucrări/servicii aferente investițiilor ce ar urma să se realizeze pe terenurile afectate va fi suspendată până la depunerea hotărârilor de Consiliu Local.

- *Hotărâre de Guvern privind apartenența imobilelor aferente proiectului la proprietatea publică și/sau extras Carte Funciară (la interval de șase luni de la semnarea contractului de finanțare) respectiv 18 luni, în condițiile aplicării tezei a doua din paragraful de mai sus;*

Atenție!

Toate informațiile prezentate în declarațiile pe propria răspundere atașate la Cererea de finanțare care nu sunt susținute prin documente probatorii la momentul cererii sau contractului de finanțare, vor face obiectul monitorizării ulterioare.

2.3 Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală:

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 – 2020.
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 prevede la art. 65, 66, 67, 68, 69 condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate de către beneficiari pentru a fi eligibile pentru finanțare din contribuția din fondurile europene.
- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile

obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006.

- Hotărârea Guvernului nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020.
- Regulamentul (UE) nr.651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.
- Legislația națională și europeană în vigoare la data semnării contractului de finanțare.
- Instrucțiunile AM/OI, pentru contractele de finanțare semnate după data (publicării) acestora.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POIM, toate cheltuielile trebuie să respecte prevederile reglementărilor de mai sus, să corespundă obiectivelor POIM, să fie indispensabile atingerii obiectivelor proiectului, să fie incluse în Cererea de finanțare aprobată și defalcate în bugetul cererii de finanțare.

Pentru a fi rambursată, o cheltuială trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- să fie angajată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între 05.06.2020 și 31.12.2023, în conformitate cu Decizia CE C(2020) 4680 / 07.07.2020.

și, conform HG nr. 399/2015, cu modificările și completările ulterioare,

- să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu respectarea prevederilor art. 131 alin. (2) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013;
- să fie în conformitate cu prevederile programului;
- să fie în conformitate cu contractul/decizia/ordinul de finanțare, încheiat între autoritatea de management sau organismul intermediar și beneficiar, cu respectarea art. 65 alin. (11), art. 70, art. 71, art. 125 alin. (1) și art. 140 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013;
- să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

În plus, o cheltuială este eligibilă dacă:

- activitățile proiectului prezent pentru care se rambursează cheltuiala nu au fost finanțate, în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, din fonduri publice, altele decât fondurile proprii ale beneficiarului;

Cheltuielile identificate de beneficiar vor fi încadrate pe categoriile de cheltuieli din Anexa 6.

În cadrul apelului de proiecte, nu sunt eligibile următoarele tipuri de cheltuieli (în conformitate cu prevederile Art. 13, lit. h din HG 399/2015 cu modificările și completările ulterioare):

- cheltuieli aferente contribuției în natură
- cheltuieli cu amortizarea
- cheltuieli de leasing
- cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport pentru managementul operațiunii
- cheltuieli cu închirierea
- cheltuieli generale de administrație

Prefinanțarea

Baza legală:

- **Ordonanța de urgență a guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare**

Prefinanțarea se acordă, în conformitate cu prevederile OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 93/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 40/2015, cu modificările și completările ulterioare:

- din fonduri europene nerambursabile;
- Beneficiarilor / liderilor de parteneriat/ partenerilor, alții decât cei prevăzuți la art. 6 alin. 1 - 4 și 6 din OUG nr. 40/2015;
- în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a proiectului, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, cu condiția să existe contracte de achiziție de produse, echipamente și de lucrări aflate în implementare;
- cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor necheltuite din tranșa anterior acordată.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de prefinanțare, iar autoritatea de management virează valoarea cheltuielilor solicitate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care urmează să le utilizeze, conform contractului de finanțare și a prevederilor acordului de parteneriat care reprezintă partea integrantă a acestuia.

Beneficiarul/ liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei / unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în quantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 180 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare. În cazul în care Beneficiarul/ liderul de parteneriat nu a depus cererea de rambursare în termenul prevăzut, acesta este obligat să justifice utilizarea prefinanțării, prin cereri de rambursare, înaintea depunerii unei alte cereri de prefinanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, pentru care cererea de prefinanțare a inclus sume aferente activităților unuia sau mai multor parteneri, liderul de parteneriat poate solicita acordarea unei noi tranșe de prefinanțare care să cuprindă sume destinate exclusiv realizării activităților liderului de parteneriat/ partenerului /partenerilor pentru care au fost deja depuse una sau mai multe cereri de rambursare prin care se justifică tranșa anterioară de prefinanțare, în quantum de minimum 50% din valoare acordată pentru activitățile acestora.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii au obligația restituirii integrale/ parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea corespunzătoare, conform prevederilor contractelor de finanțare și a normelor metodologice la OUG nr. 40/2015.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii care au primit prefinanțare pot justifica utilizarea acesteia prin cheltuieli eligibile cuprinse în cereri de rambursare, depuse conform termenelor prevăzute în legislația națională în vigoare, aferente atât fondurilor externe nerambursabile, cât și cofinanțării de la bugetul de stat.

În cazul în care autoritatea de management autorizează cheltuieli eligibile cuprinse în cererile de rambursare care justifică utilizarea prefinanțării acordate, cheltuieli aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat, contravaloarea acestora se deduce din valoarea

prefinanțării, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate beneficiarilor/ liderilor de parteneriat/partenerilor, după caz.

Autoritățile de management notifică beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii cu privire la obligația restituirii sumelor aferente prefinanțării acordate și nejustificate. În cazul în care beneficiarii nu restituie autorităților de management sumele respective, în termen de 15 zile de la data comunicării notificării, acestea emit decizii de recuperare a prefinanțării, prin care se individualizează sumele de restituit, exprimate în moneda națională. Decizia constituie titlu de creanță și cuprinde elementele actului administrativ fiscal prevăzute de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În titlul de creanță se indică și contul în care beneficiarul trebuie să efectueze plata. Titlul de creanță se transmite debitorului în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Împotriva titlului de creanță se poate formula contestație în termen de 30 de zile de la data comunicării, care se depune la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță contestat și nu este supusă taxelor de timbru. Introducerea contestației nu suspendă executarea titlului de creanță. Debitorii au obligația efectuării plății sumelor stabilite prin decizia de recuperare a prefinanțării, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

Titlul de creanță constituie titlu executoriu la împlinirea acestui termen. Debitorul datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a sumelor aferente prefinanțării acordate și nejustificate, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit, până la data stingerii acesteia. Rata dobânzii datorate este rata dobânzii de politică monetară a Băncii Naționale a României în vigoare la data comunicării deciziei de recuperare a prefinanțării.

În cazul nerecuperării sumelor stabilite, la expirarea termenului de 30 de zile de la data comunicării deciziei de recuperare a prefinanțării, autoritățile de management comunică titlurile executorii împreună cu dovada comunicării acestora organelor fiscale competente din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care vor efectua procedura de executare silită, precum și procedura de compensare potrivit Legii nr. 207/**2015 privind Codul de Procedura Fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.**

Prevederi privind TVA

Baza legală:

- HG nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare

Pentru a fi eligibilă, cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată trebuie să fie aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri.

Cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată este eligibilă dacă este nerecuperabilă, potrivit legii, cu respectarea prevederilor art. 69 alin. (3) lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Implementarea financiară a proiectului

Baza legală:

- **Ordonanța de urgență a guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare**

Implementarea financiară se face prin mecanismul rambursării cheltuielilor efectuate sau prin cel al decontării cererilor de plată așa cum prevede OUG 40/2015, cu modificările și completările ulterioare. Obligațiile beneficiarului și ale AM referitor la plăți sunt detaliate în conținutul contractului de finanțare.

♣ **Mecanismul rambursării cheltuielilor efectuate**

Implică transmiterea de către beneficiari a unor cereri de rambursare în care sunt solicitate la rambursare cheltuieli care au fost efectuate și pentru care sunt atașate dovezi ale efectuării cheltuielilor.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat au obligația de a depune la autoritatea de management cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate care nu au fost incluse în cereri de rambursare aferente unor cereri de plată sau a unor cereri de rambursare aferente unor cereri de prefinanțare, în termen de maxim 3 luni de la efectuarea acestora, cu excepția primei cereri de rambursare care poate cuprinde și cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare.

În termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/ lider de parteneriat la autoritatea de management (direcțiile teritoriale), a cererii de rambursare întocmite conform contractului de finanțare, autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care autoritatea de management dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, autoritatea de management notifică beneficiarilor/ liderilor de parteneriat plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru depunerea de către beneficiar/ liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management, termenul de 30 de zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul aplicării unor reduceri procentuale de către autoritățile de management în conformitate cu art. 6 alin. (3) din OG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, notificarea beneficiarilor/ liderilor de parteneriat privind plata cheltuielilor aferente autorizate se va realiza în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la efectuarea plății.

În cazul ultimei cereri de rambursare depuse de beneficiar/ liderul de parteneriat în cadrul proiectului, termenul de 30 de zile lucrătoare poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, dar nu mai mult de 90 de zile.

Nedepunerea de către beneficiar/ liderul de parteneriat a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea, parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare, iar Autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderilor de parteneriat/ partenerilor care le-au efectuat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și a prevederilor acordului de parteneriat, partea integrantă a acestuia/ acesteia.

♣ **Mecanismul decontării cererilor de plată**

Se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți la art. 6 alin. (1) - (4) și (6) din OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/ execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor, beneficiarul depune cererea de plată și documentele justificative aferente acestora.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de plată iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care le-au angajat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și a prevederilor acordului de parteneriat, partea integrantă a acestuia.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii, alții decât cei prevăzuți la art. 6 și 7 din OUG nr. 40/2015, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată.

În termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/ liderul de parteneriat a cererii de plată cu respectarea prevederilor art. 20, alin. (2) și (4) din OUG nr. 40/2015, autoritatea de management efectuează verificarea cererii de plată. După efectuarea verificărilor Autoritatea de management virează beneficiarului/ liderului de parteneriat/ partenerului valoarea cheltuielilor rambursabile, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care aceasta dispune de resurse în conturile sale, într-un cont distinct de disponibil deschis pe numele beneficiarilor/ liderii de parteneriat/ partenerilor la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului. În ziua următoare virării, autoritatea de management transmite beneficiarilor/ liderilor de parteneriat o notificare, întocmită distinct pentru fiecare dintre aceștia.

Pentru depunerea de către beneficiar/ liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management, termenul de 20 de zile lucrătoare prevăzut la art. 20, alin. (5) poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

Sumele primite de beneficiar/ lider de parteneriat/parteneri în baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate.

În termen de maximum 20 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către Autoritatea de Management conform art. 20, alin. (2), beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la Autoritatea de management, în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată atât liderului cât și partenerului/ partenerilor.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Nerespectarea prevederilor alin. (8) de către beneficiari/ lideri de parteneriat constituie încălcarea contractului de finanțare, autoritatea de management putând decide rezilierea acestuia.

Proiecte generatoare de venituri

Proiectele generatoare de venituri au ca baza legală prevederile art. 61 din Regulamentul General nr. 1303/2013 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime.

Conform prevederilor art. 61 alin. 1 din Regulamentul General nr. 1303/2013 “venituri nete” înseamnă intrările de numerar plătite direct de utilizatori pentru bunurile sau serviciile din cadrul operațiunii, cum ar fi taxele suportate direct de utilizatori pentru utilizarea infrastructurii, vânzarea sau închirierea de terenuri sau clădiri ori plățile pentru servicii, minus eventualele costuri de funcționare și de înlocuire a echipamentelor cu durată scurtă de viață, suportate pe parcursul perioadei corespunzătoare. Economii la costurile de funcționare generate de operațiune, cu excepția economiilor la costurile care decurg din punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, se tratează drept venituri nete, cu excepția cazului în care sunt compensate de o reducere egală a subvențiilor de funcționare.

Cheltuielile eligibile ale operațiunii care urmează a fi cofinanțată din resursele fondurilor ESI se reduc în prealabil în funcție de potențialul operațiunii de a genera venituri nete pe parcursul unei perioade de referință specifice care acoperă atât implementarea operațiunii, cât și perioada ulterioară finalizării acesteia.

Principiul proiectelor generatoare de venituri se aplică doar proiectelor de peste 1.000.000 euro

Metoda de calculare a venitului net actualizat al operațiunilor generatoare de venituri nete se va face potrivit articolului 15 din Regulamentul Delegat (UE) Nr. 480/2014 al Comisiei din 3 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime.

În scopul aplicării metodei menționate la articolul 61 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, venitul net actualizat al operațiunii se calculează prin deducerea costurilor actualizate din veniturile actualizate și, dacă este cazul, prin adăugarea valorii reziduale a investiției.

Venitul net actualizat al unei operațiuni se calculează pe o perioadă de referință specifică aplicabilă sectorului operațiunii respective. Perioada de referință include perioada de implementare a operațiunii.

Veniturile și costurile se determină prin aplicarea metodei incrementale bazate pe o comparație între veniturile și costurile din scenariul cu noua investiție și veniturile și costurile din scenariul fără noua investiție. În cazul în care o operațiune constă într-un activ nou, veniturile și costurile sunt cele ale noii investiții.

În cazul în care taxa pe valoarea adăugată nu este un cost eligibil în conformitate cu articolul 69 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, calculul venitului net actualizat se bazează pe cifre care exclud taxa pe valoarea adăugată.

Notă:

În cazul modificării actelor normative menționate mai sus, prevederile acestora vor prevala în fața aspectelor explicate în prezentul ghid, fără a fi necesară modificarea ghidului solicitantului.

Capitolul 3. Completarea Cererii de Finanțare

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **Cerere de finanțare**. Elaborarea Cererii de Finanțare se va face conform modelului din Anexa nr. 1. Aceasta se va transmite prin sistemul informatic MySMIS 2014, împreună cu toate anexele solicitate.

Încărcarea cererii în MySMIS, respectiv transmiterea oficială a proiectului spre analiză și aprobare, se va face în limba română.

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

Anexele care sunt incomplete, ilizibile sau care nu sunt semnate și datate vor duce la respingerea proiectului, acesta trebuind redepus.

3.1. Înregistrarea solicitantului în sistem

Înainte de demararea completării conținutului cererii de finanțare, solicitanții au obligația înregistrării în sistem, conform indicațiilor furnizate pe site-ul www.fonduri-ue.ro și www.mfe.gov.ro

Odată cu înregistrarea solicitantului, este necesară completarea tuturor câmpurilor, întrucât informațiile din această secțiune sunt esențiale pentru evaluarea eligibilității solicitantului sau pentru evaluarea tehnico-economică.

Astfel, la secțiunea solicitant se vor regăsi următoarele informații:

- Date de identificare (denumire, tip – se va selecta dintr-un nomenclator, caracterul de IMM, cod fiscal, cod CAEN principal – dacă o entitate nu are cod CAEN, îl va selecta pe cel mai apropiat de domeniul de activitate, nr. de înregistrare și registrul unde este înregistrată entitatea, data înființării, înregistrare în scop de TVA, entitate de drept publică sau nu)
- Reprezentant legal (funcție, nume, prenume, data nașterii, CNP, date de contact)
- Sediul social
- Date financiare:
 - conturi bancare
 - exerciții financiare (moneda, dată începere, dată de încheiere, număr mediu de salariați, cifră de afaceri, active totale, venituri totale, capital social subscris, capital social propriu, profit net, profit în exploatare, venituri cercetare, cheltuieli cercetare)

Notă: completarea acestor informații este necesară pentru a stabili eligibilitatea solicitantului; este necesară citirea cu atenție a ghidului solicitantului pentru cerințele legate de exercițiile financiare (pentru acest apel este suficientă completarea informației pentru un singur exercițiu financiar).
- Finanțări:
 - Asistență acordată anterior, unde se completează cu informații privind proiectele derulate anterior de către solicitant, încheiate sau aflate în derulare

Asistență solicitată, unde se completează cu informații privind proiectele depuse pentru obținerea de finanțare pe alte programe

3.2. Completarea cererii de finanțare pentru proiecte de investiții noi

Pentru evaluarea cererii de finanțare, aceasta se va completa conform indicațiilor de mai jos și vor fi anexate documentele menționate mai jos.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la asumarea obligației de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, solicitantul își asumă că persoanele din grupul țintă al proiectului au fost informate despre obligativitatea de a furniza datele lor personale, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, își va da consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

3.2.1 Studiul de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va elabora conform prevederilor *HG 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice*, în corelare cu prevederile din modelul cererii de finanțare (conținând analiza cererii, analiza de opțiuni, impactul schimbărilor climatice și reziliența la alte riscuri) și va avea la bază necesitatea dezvoltării proiectului conform caracteristicilor tehnice, în vederea asigurării alegerii celor mai eficiente soluții din punct de vedere al costurilor.

Toate opțiunile tehnico - economice posibile și realiste trebuie analizate și comparate din perspectiva costurilor de investiții și de operare (la valoarea actualizată netă).

Studiul de Fezabilitate va fi aprobat conform legislației naționale în vigoare, după caz, prin avizul CTE din cadrul Solicitantului privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai proiectului, Hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor ADI / HCL privind aprobarea documentației tehnico - economice a proiectului, alte documente prevăzute de legislația specifică privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului, pe baza avizului CTE).

3.2.2 Analiza Cost Beneficiu

Analiza Cost Beneficiu (ACB) trebuie să fie elaborată prin raportare la cerințele Ghidului privind Analiza Cost Beneficiu general al Comisiei Europene pentru perioada de programare 2014 – 2020.

Componentele analizei Cost-Beneficiu sunt:

- a) Analiza financiară
- b) Analiza economică
- c) Evaluarea riscului și analiza de senzitivitate

În cazul proiectelor care nu intră sub incidența ajutorului de stat calculul finanțării se va face cu respectarea prevederilor art. 61 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Pentru elaborarea Analizei Cost Beneficiu recomandăm consultarea următoarelor documente:

1. Regulamentul de punere în aplicare a (UE) 2015/207 al Comisiei din 20.01.2015 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului

European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru raportul de progres, transmiterea informațiilor privind un proiect major, planul de acțiune comun, rapoartele de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, declarația de gestiune, strategia de audit, opinia de audit și raportul anual de control și în ceea ce privește metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu și, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, în ceea ce privește modelul pentru rapoartele de implementare pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană.

2. Manualul CE privind ACB (Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014 - 2020)
(http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf)
3. Secțiunea III (Metoda de calculare a venitului net actualizat al operațiunilor generatoare de venituri nete) din Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei.

3.2.3 Analiza Instituțională

Scopul elaborării analizei instituționale este de a asigura existența unui cadru instituțional solid pentru o implementare adecvată a proiectelor și o bună exploatare a infrastructurii realizate din fonduri nerambursabile.

Analiza Instituțională trebuie să furnizeze date privind:

- Toate acordurile relevante cu părți terțe pentru implementarea proiectului și exploatarea cu succes a facilităților care au fost planificate;
- Analiza situației actuale, constând din, dar fără a se limita la, structura instituțională a serviciului de alimentare cu gaze naturale a populației, analiza competențelor manageriale și operaționale, descrierea formei de proprietate asupra activelor și a condițiilor în care acestea sunt exploatare, dacă este cazul, a stării serviciilor de distribuție gaze naturale, acolo unde este cazul, conceptelor de operare și întreținere, aranjamentelor și obligațiilor contractuale, a mecanismelor de stabilire a tarifelor, analiza financiară a situațiilor contabile, evaluarea capacității resurselor umane;

3.2.4 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile responsabile.

Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) vor asigura totodată consultarea publicului interesat pe parcursul dezbaterii publice.

a) pentru Cererea de finanțare

- Calendarul privind derularea procedurii EIM elaborat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului;
- Rezumatul fără caracter tehnic (dacă procedura EIM se finalizează cu Acord de Mediu);
- Raportul EIM, dacă este cazul;
- Actul de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (Decizie de încadrare/Acord de mediu)/Aviz Natura 2000 (unde va fi cazul);
- Declarația pentru siturile Natura 2000/Studiu de evaluare adecvată (după caz);

NOTĂ: În situația în care nu este necesară elaborarea Raportului de evaluare a impactului asupra mediului (Raportul EIM), procedura se finalizează cu Decizia Etapei de Încadrare potrivit reglementărilor legale în vigoare.

b) pentru Volumul EIM

- Copii ale documentelor menționate în calendarul aferent procedurii EIM (inclusiv toate anunțurile), cum ar fi:
 - Notificarea privind solicitarea Acordului de Mediu;
 - Anunțurile privind solicitarea Acordului de Mediu;
 - Decizia evaluării inițiale;
 - Decizia Etapei de Încadrare;
 - Anunțurile privind Decizia de încadrare a proiectului (după caz);
 - Transmiterea “îndrumarului” privind definirea domeniului evaluării, după caz;
 - Anunțurile publice privind dezbaterea publică, după caz;
 - Lista cu observațiile publicului și soluționarea problemelor semnalate (anexa nr. 15 din OM 135/2010), după caz;
 - Anunțurile publice privind decizia de emitere a Acordului de Mediu, după caz;;
 - Acordul de Mediu, după caz.
- Certificatul de urbanism
- Avizul de gospodărire ape (va fi emis la nivel de studiu de fezabilitate)

ATENȚIE!

Solicitanții de finanțare, care propun proiecte de investiții / activități în interiorul și / sau în vecinătatea siturilor Natura 2000, se vor asigura că documentațiile elaborate în procedura de evaluare a impactului asupra mediului¹(EIM) conțin:

- a. toate informațiile prevăzute de legislația în vigoare², cu accent asupra prezentării potențialului impact al proiectului asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile.
- b. evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000.

În vederea respectării cerinței de mai sus, solicitanții de finanțare vor notifica Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) cu privire la siturile Natura 2000 pentru care nu au fost stabilite obiective specifice / măsuri minime de conservare și vor solicita elaborarea acestora de către ANANP / Administratorii ariilor protejate și aprobarea acestora conform procedurilor specifice.

Ulterior elaborării obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare, solicitanții de finanțare au obligația de a asigura aplicarea prevederilor Directivei Habitare și a legislației naționale după cum urmează:

- a. În cazul proiectelor pentru care procedura EIM va începe sau este în desfășurare, documentația de mediu³ va fi completată cu prezentarea impactului potențial asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare, astfel încât decizia autorității de mediu din cadrul Comitetului de Analiză Tehnică (în etapa de încadrare și/sau în etapa de analiză a calității RIM) să fie luată în urma analizei unor documente care să îndeplinească toate cerințele din legislație. În cazul în care completarea RIM/EA a avut loc ulterior dezbaterilor publice, se va asigura respectarea

¹ Memoriu de prezentare, raport privind impactul asupra mediului (RIM), studiu de evaluare adecvată (EA), după caz.

² Inclusiv în Ghidurile sectoriale aprobate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

³ Memoriu de prezentare, raport privind impactul asupra mediului(RIM), studiu de evaluare adecvată(EA), după caz.

termenului de 10 zile, prevăzut în legislația aplicabilă, de punere la dispoziția publicului a acestor completări.

- b. În cazul proiectelor pentru care procedura EIM este finalizată și documentația în baza căreia au fost emise actele de reglementare (decizia de încadrare - ca act final sau acordul de mediu) nu a inclus prezentarea impactului potențial asupra obiectivelor specifice/măsurilor minime de conservare, titularul proiectului va asigura elaborarea unui document de prezentare a acestor informații în completare la memoriul de prezentare/RIM/EA. Acest document va fi transmis spre analiză autorității de mediu emitente a actului de reglementare. După caz, se va solicita revizuirea Declarației autorității responsabile cu monitorizarea siturilor Natura 2000 pentru includerea informațiilor relevante, în situația în care această Declarație a fost emisă.

Titularii proiectelor se vor asigura că în cadrul procedurii EIM vor fi respectate prevederile Art. 28 (7) din *Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice* referitoare la avizele necesare a fi emise de către administratori / ANANP.

Solicitanții de finanțare vor avea în vedere faptul că aplicarea prezentei instrucțiuni este determinantă pentru demonstrarea respectării prevederilor art. 6.3 din Directiva Habitate preluate în cadrul Regulamentului 207/2015, secțiunea F4 din formatul cererii de finanțare, respectiv: *Aplicarea Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (48) (Directiva privind habitatele); evaluarea efectelor asupra siturilor Natura 2000.*

Raportul de Impact asupra Mediului va lua în considerare indicatorii de mediu propuși prin Raportul de Mediu elaborat la nivelul POIM și incluși în declarația de mediu a POIM, în vederea monitorizării anuale a acestora.

3.2.5 Alte anexe la Cererea de finanțare

- **Declarație de angajament**
- **Declarație de eligibilitate**
- **Declarație privind conflictul de interese**
- **Pentru asigurarea terenurilor aferente investițiilor**
 - Declarație pe proprie răspundere din partea autorităților locale privind disponibilitatea terenurilor pe care se vor construi/extinde/reabilita noile investiții; în cazul în care terenul/construcția nu se află în proprietatea/concesiunea/superficia/ administrarea solicitantului la momentul depunerii cererii de finanțare, declarația va fi însoțită de act doveditor privind inițierea procedurii de obținerea a dreptului de proprietate/utilizare/precontract care să ateste intenția de dobândire a dreptului până la sau condiționat de aprobarea proiectului
 - Declarație pe proprie răspundere din partea beneficiarului prin care se menționează faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare și că nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietății
 - Plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului (la depunerea cererii de finanțare).
 - Acordul proprietarilor privind dreptul de acces asupra terenurilor pentru situațiile în care rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale traversează terenuri proprietate privată. Acordul proprietarilor pentru terenuri proprietate privată se va depune în formă scrisă și trebuie să fie valabil pe o perioadă de minim 10 ani. Planul de amplasament pentru rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale va evidenția terenurilor proprietate privată pentru care urmează a se obține dreptul de acces din partea acestora. Beneficiarul finanțării poartă întreaga responsabilitate pentru

asigurarea accesului la rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale în vederea asigurării intervențiilor, lucrărilor de întreținere și mentenanță și altele asemenea;

- **Pentru constituirea și funcționarea UIP/echipei de implementare a proiectului**
 - Decizia privind înființarea UIP/echipei de implementare a proiectului
- **Planul de informare și publicitate**
- **Indicatori de mediu**
- **Hartă indicând zona proiectului și date de geolocalizare**
- **Alte documente explicative necesare pentru susținerea anumitor elemente din proiect (identificate de solicitant sau de AM)**

3.3. Obiectivele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu rezultatul urmărit prin apelul de proiecte și cu acțiunea selectată spre finanțare, conform secțiunii 1.3.

Obiectivul va face referire la creșterea nivelului de funcționalitate inteligentă a infrastructurii de distribuție de gaze naturale utilizate pentru realizarea serviciului comunitar de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației, în conformitate cu legislația în vigoare, prin îmbunătățirea flexibilității, siguranței, eficienței în operare, precum și prin integrarea activităților de transport, distribuție și consum final și va descrie modul în care proiectul contribuie la indicatorul de rezultat al programului (*Nivelul de funcționalitate inteligentă a infrastructurii de distribuție de gaze naturale*).

Toate obiectivele specifice, acolo unde sunt identificate, vor fi cuantificate în indicatori. Modul de stabilire a indicatorilor este prezentat în secțiunea 1.6.

3.4. Context și justificare

Proiectele vor prezenta:

- Problemele identificate care au generat promovarea proiectului, în relație cu obiectivele propuse, aspectele care vor fi abordate;
- Investițiile propuse prin care se justifică nivelul de funcționalitate inteligentă a rețelei de alimentare cu gaze naturale a populației;
- Modul în care proiectul va influența dezvoltarea socio-economică a zonei acoperite de proiect.
- Se va urmări ca proiectul să propună o contribuție la îmbunătățirea managementului rețelei, prin conceptul „Smart energy transmission system”, aplicabil și rețelelor inteligente de transport gaze naturale, și care va gestiona problemele legate de siguranța și utilizarea instrumentelor inteligente în domeniul presiunii, debitelor, contorizării, inspecției interioare a conductelor, odorizare, protecție catodică, reacții anticipative, trasabilitate, toate generând creșterea flexibilității în operare a sistemului, îmbunătățind integritatea și siguranța în exploatare a acestuia și implicit creșterea eficienței energetice.

3.5. Sustenabilitate

Se va preciza modul în care proiectul se va autosuține financiar după încetarea finanțării solicitate prin Cererea de finanțare, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, fonduri, activități, orizont de timp). De asemenea, se va preciza modalitatea prin care proiectul va evalua/cuantifica și estima impactul pe care îl au activitățile de diseminare/conștientizare, atât în perioada de implementare, cât și după finalizarea proiectului.

3.6. Relevanță

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului, după caz, în raport cu următoarele aspecte:

- Contribuția la SUERD și identificarea ariei prioritare din SUERD la care contribuie
- Contribuția la Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării
- Corelările cu Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020.

La secțiunea relevanță, pentru strategiile selectate se va face o scurtă descriere a modului în care proiectul propus contribuie sau este relevant pentru strategiile selectate.

3.7. Complementaritate

Informațiile care vor fi evaluate în capitolul complementaritate permit Autorității de Management atât evaluarea capacității solicitantului de a implementa proiecte, cât și posibila dublă finanțare.

Pentru această secțiune, solicitantul nu va completa informații suplimentare, decât dacă sunt prezentate proiecte complementare derulate de către alte entități. Acestea vor fi preluate din sistem, așa cum au fost introduse de către acesta la momentul înregistrării, în secțiunile privind Finanțările anterioare / Finanțările solicitate.

3.8. Aplicarea principiilor orizontale

Respectarea cadrului legal este obligatorie pentru orice solicitant sau beneficiar de finanțare din fondurile UE. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea legislației în domeniu.

În cadrul proiectului se va face o descriere a *modului în care proiectul respectă legislația (acte normative, politici publice) în domeniul **egalității de șanse și dezvoltării durabile**. În acest sens se vor urmări recomandările cuprinse în Ghidul privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020, publicat pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene.*

Șanse egale:

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Pentru a promova egalitatea de gen, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, principiul egalității de șanse și de tratament trebuie încorporat ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al unui proiect: definire și planificare, implementare, monitorizare și evaluare.

Proiectul trebuie să descrie acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare și, mai ales, cerințele pentru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Secțiunea aferentă din Cererea de finanțare va detalia modul în care legislația aplicabilă va fi respectată în selecția membrilor UIP și a experților implicați în implementarea proiectului, precum și ulterior în activitatea întreprinderii. De asemenea, se va detalia modul în care legislația privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități se aplică și va fi respectată în realizarea investiției.

Dezvoltarea durabilă:

Proiectul va promova dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin finanțarea unor activități orientate direct spre susținerea acesteia, urmărind în principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor, prevenirea și gestionarea riscurilor, ca de exemplu:

- Utilizarea de materiale prietenoase cu mediul (ecologice sau reciclate) și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acesteia.
- Utilizarea de echipamente eficiente din punct de vedere energetic

Secțiunea aferentă dezvoltării durabile va detalia aspectele legate de impactul pozitiv al implementării de echipamente de monitorizare a consumului de energie asupra celorlalte aspecte de mediu.

3.9. Specializare inteligentă

Mediul și schimbările climatice reprezintă domenii de specializare inteligentă pentru ciclul strategic 2014 - 2020, identificate pe baza potențialului lor științific și comercial, în urma unui amplu proces de consultare în cadrul Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020. POIM încurajează utilizarea tehnologiilor de ultimă generație, rezultate în urma unor procese inovative și de cercetare. Prin urmare, la secțiunea Specializare inteligentă se vor completa detalii privind modul în care proiectul promovează astfel de abordări inovative, după caz.

3.10. Managementul de proiect

La nivelul tuturor proiectelor se va nominaliza un responsabil de proiect, care are rolul de manager de proiect, această persoană putând fi și persoană de contact, care să asigure schimbul permanent de informații cu Autoritatea de Management. Reprezentantul legal este persoana însărcinată cu semnarea tuturor documentelor care vor face obiectul schimbului de informații cu Autoritatea de Management.

În vederea implementării proiectelor beneficiarul trebuie să facă dovada existenței unității de implementare a proiectului (UIP).

Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare). Personalul propriu al solicitantului implicat în managementul proiectului se va constitui în Unitatea de Implementare a Proiectului, prin decizie a managerului solicitantului. CV-urile personalului vor fi completate în MySMIS (câmpul resurse umane).

Unitatea de implementare a proiectului va fi, prin urmare:

- Constituită din personalul propriu numit în componența UIP-ului, ce trebuie să fie compus din minim 3 persoane (managerul de proiect, expert financiar, expert achiziții);
- Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente managementului proiectului.

Activitatea de management a proiectului include și expertiza tehnică necesară unei implementări la un nivel de calitate adecvat.

Informațiile privind managementul proiectului vor fi descrise la Capacitatea administrativă, tehnică și juridică a beneficiarului.

Atenție!

Autoritatea de Management își rezervă dreptul de a face vizite la fața locului în vederea stabilirii funcționalității unităților de implementare a proiectului

3.11. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli

În stabilirea bugetului proiectului se vor avea în vedere regulile de eligibilitate stabilite prin HG nr. 399/2015, categoriile de cheltuieli din Anexa 6 la Ghidul solicitantului, precum și următoarele:

- Pentru justificarea bugetului propus, Cererea de finanțare va fi însoțită de documente justificative pentru fiecare tip de cost (contracte similare / oferte de preț etc.).

Se va avea în vedere ca activitățile previzionate să fie corelate cu planul de achiziții, având la bază o planificare realistă a tuturor activităților, ținând cont atât de resursele umane, cât și de resursele materiale alocate implementării proiectului.

În defalcarea bugetului pe ani se va ține cont de eventualele proceduri de achiziție și de durata acestora. Planificarea propusă se va transforma ulterior în calendar al cererilor de rambursare / cereri de plată ce vor fi anexe la contractul de finanțare.

Bugetul va fi prezentat defalcat după cum urmează, pe:

- activități (corelat cu C.1.)
- ani de implementare (secțiunea G.1.2 din Cererea de finanțare)
- amplasament/câmpuri de intervenție/formă de finanțare/tip teritoriu/activitate economica/ obiectiv tematic/mecanism aplicare teritorială (secțiunea B.2 din Cererea de finanțare).

Capitolul 4. Procesul de evaluare și selecție

4.1. Descriere generală

Proiectele se vor transmite spre evaluare Autorității de Management prin sistemul MySMIS.

Procesul de evaluare a proiectelor începe în termen de 1 lună de la data deschiderii apelului de proiecte competitiv și constă în parcurgerea următoarelor etape:

1. Evaluarea administrativă și a eligibilității;
2. Evaluarea tehnico – economică.

4.1.1. Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare.

În cadrul acestei etape, se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al cererii de finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Modalitatea de completare a cererii de finanțare

Pentru verificarea conformității administrative și de eligibilitate a cererii de finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU/NA.

Verificarea eligibilității presupune respectarea regulilor privind eligibilitatea solicitanților și a proiectelor, verificarea fiind realizată conform cerințelor definite în acest ghid.

În cazul respingerii proiectului, solicitantul va fi informat asupra motivelor respingerii. Dacă proiectul nu îndeplinește toate criteriile stabilite este respins.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se va solicita maxim 1 clarificare pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare fără posibilitate de prelungire a termenului de răspuns.

Numai cererile de finanțare eligibile (care îndeplinesc toate criteriile din Grila de verificare a admisibilității și eligibilității) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnică și economică proiectului.

La finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității, solicitantul va fi informat în scris privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate.

4.1.2 Evaluarea tehnico – economică a cererilor de finanțare

ATENȚIE!

În această etapă a procesului de evaluare,

Cererile de finanțare depuse în prima lună a apelului, admise în urma etapei de verificare administrativă și a eligibilității, vor intra în etapa de evaluare tehnico-economică.

Evaluarea proiectelor se face după trei criterii majore:

- Relevanța și oportunitatea proiectului - 63 puncte
- Maturitatea și calitatea pregătirii proiectului – 30 puncte
- Sustenabilitatea proiectului – 7 puncte

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii punctate corespunzător. Nota pe fiecare criteriu în parte se calculează prin însumarea notelor acordate tuturor subcriteriilor care îl compun. Punctajul total acordat proiectului reprezintă suma notelor acordate celor 3 criterii, respectiv între 0 și 100 de puncte.

Proiectele care vor obține cel puțin 80 de puncte și care se vor încadra în bugetul limită de contractare al apelului vor intra direct în etapa de contractare în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

Dacă în urma acestei prime etape de evaluare, bugetul limită de contractare al apelului nu este utilizat în integralitate, va avea loc a doua sesiune de evaluare.

În a doua sesiune de evaluare, care va începe după expirarea perioadei de depunere a cererilor de finanțare, proiectele care au obținut un punctaj cuprins între 50 și 80 de puncte în prima sesiune de evaluare vor intra în competiție cu proiectele depuse începând cu a doua lună a perioadei de depunere.

Cererile de finanțare depuse în luna 2 vor parcurge etapele de verificare a conformității administrative și eligibilității și evaluare tehnică și financiară.

Proiectele care vor obține cel puțin 70 de puncte (care pot fi proiecte depuse atât în prima lună cât și în a doua lună) și care se vor încadra în bugetul limită de contractare al apelului vor intra direct în etapa de contractare în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

În situația în care, după încheierea celei de a doua sesiuni de evaluare, mai există alocare disponibilă, proiectele care au obținut cel puțin 50 de puncte și care se vor încadra în bugetul limită de contractare al apelului vor intra direct în etapa de contractare în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POIM, la implementarea legislației relevante pentru sectorul aferent din România. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se va evalua dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluarea se va face conform Grilei de evaluare din Anexa 3.

Atenție!

Clarificările solicitate de către AM POIM în această etapă nu ar trebui să permită solicitanților să aducă îmbunătățiri proiectului propus, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i astfel șansele de a obține finanțare.

Evaluatorii pot solicita o singură clarificare privind cererea de finanțare în cadrul apelurilor de proiecte în care se aplică exclusiv principiul competițional. Termenul de răspuns la această clarificare este de maxim 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acesteia și nu poate fi prelungit. Temele ce pot face subiectul clarificărilor în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară sunt limitate pentru a nu afecta principiul competițional al proiectelor. Acestea se referă la următoarele aspecte:

- buget incorect calculat din punct de vedere aritmetic;
- necorelarea bugetului cu activitățile proiectului și cu planul de achiziții;

- necorelarea calendarului de activități cu planul de achiziții;
- declararea anumitor cheltuieli ca fiind neeligibile și reasumarea acestora de către solicitant;
- necorelări de informații în diferite părți ale cererii de finanțare, care să nu afecteze principiile de competitivitate în cadrul procesului, depunând în mod corespunzător;
- necorelări între cererea de finanțare și documentația tehnico-economică.

Răspunsurile incomplete și în afara termenului la solicitarea de clarificări pot conduce la respingerea cererii de finanțare.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va întocmi o notă de aprobare a finanțării. Pentru fiecare proiect respins sau propus pentru a doua sesiune de evaluare, solicitantul va fi înștiințat în scris.

De asemenea, solicitantul va fi informat asupra posibilității de a depune o contestație în termenul procedural prevăzut de 30 de zile calendaristice.

În urma fiecărei sesiuni de evaluare și a expirării perioadei de depunere și soluționare a contestațiilor, se întocmește lista cu rezultatele procesului de evaluare care cuprinde:

- proiectele aprobate și propuse spre finanțare;
- proiectele care vor intra în a doua sesiune de evaluare, după caz;
- proiectele respinse.

Proiectele sub 50 de puncte sunt declarate respinse.

4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de repingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, sau sunt nemulțumiți de punctajul obținut în etapa de evaluare tehnico-economică, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat.

Contestațiile se depun în termen de 30 zile calendaristice de la comunicarea rezultatului la sediul Ministerul Fondurilor Europene. Soluționarea contestațiilor se va face în termen de maxim 30 de zile calendaristice.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului; adresa; funcția, numele și prenumele reprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat cererii de finanțare (codul SMIS) și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă (acolo unde există);
- Contestațiile trebuie să fie însoțite de o copie a adresei de comunicare de către AM POIM a rezultatului procesului de evaluare și selecție;
- Semnătura reprezentantului legal;
- Data formulării contestației;
- Ștampila (după caz).

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 30 de zile (calendaristice) de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 30 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei

constituită pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul AM POIM. Contestatarul este notificat în scris asupra deciziei comisiei.

Capitolul 5. Contractarea proiectelor

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele care au îndeplinit punctajul, AM POIM redactează nota de aprobare a proiectului și contractul de finanțare și transmite solicitantului cele două/trei exemplare ale contractului, în vederea semnării de către reprezentantul legal al beneficiarului și ADI, după caz.

Solicitantul va încărca în MySMIS 2014 documentele solicitate, în funcție de disponibilitatea sistemului electronic.

Versiunea finală a contractului de finanțare (în special clauzele specifice și anexele) vor fi comunicate ulterior beneficiarilor.

Proiectul poate fi respins în cadrul acestei etape și se va transmite solicitantului o scrisoare de respingere, în cazul în care (lista nu este exhaustivă):

- documentația solicitată nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă în raport cu cerințele Ghidului sau nu se mai află în perioada de valabilitate;
- se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către AM POIM și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a celor două/trei exemplare de contract semnate și ștampilate;

ATENȚIE!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți

În cazul proiectelor respinse, AM POIM va comunica solicitantului motivele respingerii cererii de finanțare, existând posibilitatea ca solicitantul să retransmită propunerea de proiect revizuită.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Beneficiarul trebuie să păstreze și să pună la dispoziția organismelor abilitate inventarul asupra activelor dobândite prin finanțarea *din instrumente structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a POIM*.

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului european și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale beneficiarilor vor fi prelucrate în procesul de încărcare a informațiilor în sistemul informatic MySMIS2014 în conformitate cu prevederile GDPR.

Anexe

Anexa 1 Formularul cererii de finanțare

Anexa 2. Fișa de control a Cererii de Finanțare și a Contractului

Anexa 3. Grile de evaluare și selecție

Anexa 4. Modele de declarații anexe la Cererea de finanțare

Anexa 5 Model acord de parteneriat

Anexa 6 Categoriile de cheltuieli indicative pentru proiectele finanțate în cadrul OS 8.2

Anexa 7. Model orientativ al contractului de finanțare

Anexa 8. Indicatori propuși pentru monitorizarea efectelor asupra mediului ale Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

Anexa 9. Listă de verificare politici europene teme orizontale